

DISSABTE
21 D'ABRIL DEL 2018
NÚMERO 849
2,50 EUROS
ARA
NÚMERO 2676

DEMÀ
'ARA DIUMENGE'
ESPECIAL SOBRE
LES REVOLTES
DE FA 50 ANYS

34
**ANTONI
RIERA VIVES**
periodista

"Ai, Jaume, Jaume...", el saquet d'ametles, la llera, el camió, la gravera, Son Macià. Matem la por, que l'ametler encara és viu

Una selecció dels llibres imprescindibles per a aquest Sant Jordi

Publicacions per triar i remenar als suplementes d'avui de l'ARA Balears

P 08-12

TERRORISME, PUNT FINAL

ETA demana perdó

"Tant de bo res de tot això hagués passat", diu la banda en un 'mea culpa' històric pel dany causat

La Moncloa acull el gest com "una derrota sense paliatiu" i afirma que no hi haurà cap contrapartida

P 22-23

Un 25% més de trànsit pels rent-a-cars

Un dia qualsevol d'estiu hi ha més de 75.000 cotxes de lloguer circulant per les carreteres de les Balears

E. CALVO

P 04-07

DOSSIER

Sensors per a les víctimes de violència masclista

L'ibetec dissenya un dispositiu per protegir les dones

P 15

DAESH té 45.000 comptes de Twitter per reclutar

Marlasca ha parlat de com actuen els terroristes jihadistes

P 14

L'oferta a Valls per ser alcaldable de Cs encén la cursa per Barcelona

L'ex-primer ministre francès estudia la proposta del partit de Rivera

Mirades

K. Amb Kafka, el nom del seu cavall, i amb els paisatges boscosos dels voltants de la seva casa a Haut-le-Wastia (Bèlgica), Marc Trivier construeix un relat de llum i sensacions. *K.* és una de les obres que fan part de l'exposició *Marc Trivier, de la llum*, que ha organitzat la Fundació Toni Catany al claustre de Sant Bonaventura de Lluçmañor.

Foto: Marc Trivier
21-04-2018

10

11

12

13

14

Cultura

FOTOGRAFIA

Marc Trivier, a l'exposició de Lluçmajor, hores abans que fos inaugurada. ISAAC BUJ

CRISTINA ROS
LLUCMAJOR

Afirma que veure vol dir estar separat, que mirar implica establir una distància. Ho diu Marc Trivier (Bèlgica, 1960) no només de paraula, sinó sobretot a través de les seves fotografies: de cadascuna individualment, però també del conjunt de la seva obra. Retrats cèlebres, paisatges anònims, el seu cavall Kafka, animals escorxats, arbres nus, records familiars i personatges singulars conformen un tot unitari que permet conèixer, per primera vegada en una exposició individual al nostre país, la trajectòria del fotògraf belga. *Marc Trivier, de la llum* es va inaugurar ahir al Claustre de Sant Bonaventura de Lluçmajor, una mostra a cura d'Alain d'Hooghe organitzada per la Fundació Toni Catany i patrocinada per l'Ajuntament de Lluçmajor que es podrà veure fins al 13 d'agost.

El recorregut per la fotografia de Trivier no presenta una cronologia corrent. Les prop de 50 obres seleccionades, realitzades entre començaments del 1980 i l'any 2015, i procedents de les col·leccions de la FTC, d'Alain d'Hooghe, de Marina Cox i del mateix fotògraf, es disposen de manera intercalada, confrontant temàtiques i èpoques diferents, amb la voluntat de reforçar la idea que tota la fotografia de Trivier presenta unes característiques comunes, una unitat. El blanc i negre, amb infinits matisos de gris, sempre reforçat per l'enquadrament d'un perfil negre que voreja cadascuna de les fotografies i les aïlla com a imatges bestretes de la realitat; les imperfeccions visibles del

Marc Trivier, la llum que tot ho fa visible

El Claustre de Sant Bonaventura de Lluçmajor acull un recorregut per la trajectòria del fotògraf belga

negatiu d'un procés de fotografia analògica a la qual Trivier no vol renunciar; els efectes de les càmeres pobres i antigues que fa servir, la inquietant atmosfera que aconsegueix tant als retrats com als paisatges, i una manera d'entendre el temps i la llum com dos elements indissociables i condicionants de tot allò que es fa visible són alguns dels trets més significatius que defineixen les obres del belga.

L'excel·lència de la mostra

Marc Trivier no és un fotògraf que es prodigui ni en exposicions ni tampoc en treballs per encàrrec. Les exhibicions públiques de la seva obra són més aviat escasses, però molt significatives, perquè ha estat acollit i posat en valor pel Centre National de la Photographie de París (1986), pel Musée de l'Élysée de Lausana (1988), pel Centre Régional de la Photographie Nord/ Pas-de-Calais de Douchy-les-Mines (2002), per la Maison Européenne de la Photographie de París (2011) i, entre d'altres, pel Musée de la Photographie de Charleroi (2017). Format en fotografia a l'École Nationale des Arts Visuels de la Cambre de Brussel·les, poc temps després de començar la seva trajectòria va ser el primer fotògraf a rebre el Premi de la Fondation belge de la Vocation (1980). Poc després, el 1984, fou guardonat amb el Premi Fotografia oberta, atorgat pel Musée de la Photographie de Charleroi, i el 1988 va rebre el prestigiós Premi al fotògraf jove de l'International Center of Photography de Nova York. Així i tot, Trivier va optar per allunyar-se aviat dels grans centres de la fotografia. Es va establir a Haut-le-Wastia, un poble remot de la regió valo-

EL GRUP DA SOUZA TREU DISC NOU

Futbol d'avantguarda és el títol que ha tret la banda mallorquina de música alternativa Da Souza amb el segell Famèlic. Consta de 10 talls i es presentarà al Novo Cafè Lisboa la setmana que ve.

GALA HOMENATGE A TOMEU PENYA

El pròxim dimarts, al Teatre Municipal Xesc Forteza se celebrarà la gala de presentació del disc homenatge a Tomeu Penya *Illes dins un disc*, recentment publicat per Blau, en el qual col·laboren 12 bandes baleariques.

El retrat com a “mirada tensa, a l’espera”

Marc Trivier captà la singularitat d’artistes i escriptors

C. ROS
LLUCMAJOR

“El retrat seria una mirada tensa, a l’espera; el paisatge, una mirada que accepta –veig el que serà quan ja no hi seré–; la natura morta és una mirada més calmada, més idònia per dissecar, per fraccionar allò que és visible”. Aquest text, de Marc Trivier, es reproduïx a l’exposició del fotògraf belga al Claustre de Sant Bonaventura de Lluçmajor. A la mostra se succeeixen els retrats d’escriptors i artistes, que deixen constància de la faceta més reconeguda de la seva obra, però els intercala entre les fotos d’arbres, animals vius o morts, paisatges o malalts psiquiàtrics. Trivier assegura que no sap exactament què passa quan fa un retrat, què passa perquè, més enllà de les característiques físiques particulars de cadascun dels personatges, tots s’assemblin tant.

La vella càmera

Els retrats són a l’origen de la trajectòria fotogràfica de Marc Trivier. Començà a fer-los quan encara no tenia 20 anys, amb una vella càmera Rolleiflex que li havia donat el seu pare. Viatjà per mig món per con-

Interès
Trivier ha triat els personatges a retratar entre aquells que admira

tactar amb aquells escriptors i artistes que ell admira i demanar-los que li permetessin fer-los un retrat. Si per Trivier un retrat “és la imatge d’una relació”, pocs fotògrafs gaudeixen d’una nòmina de relacions que inclou escriptors com Borges, Samuel Beckett, William S. Burroughs, Jean Genet i Rick Bass; filòsofs com Cioran i Foucault; dramaturgs com Thomas Bernhard; músics com John Cage; fotògrafs com Robert Frank i pintors de la talla d’Auerbach, Francis Bacon, Warhol, De Kooning, André Masson, Maria Helena Vieira da Silva, Hartung, Bram van Velde i Dubuffet, entre d’altres, molts dels quals tenen el seu retrat penjat a l’exposició a Lluçmajor. Un lloc especial té el retrat de Tadeusz Kantor, imatge del cartell de la mostra, atès que fa anys que pertany a la col·lecció del fotògraf Toni Catany.

Toni Catany admirava els retrats de Trivier. El de Tadeusz Kantor fa part del llegat del llucmajorer.

MARC TRIVIER

Amb tots, Marc Trivier ha fet servir la mateixa tàctica. Convèncer-los de posar, generalment a casa seva, asseguts en una simple cadira, davant la qual el fotògraf col·loca el trípode i la vella Rolleiflex. Trivier no se situa darrere de la càmera ni la dispara. Posa en marxa el temporitzador. El retratat es troba a l’espera, en una tensa espera. —

na de Condroz, on ha seguit una trajectòria constant, però discreta i pausada, en les darreres dècades. D’aquí l’excel·lència de contemplar una exposició del belga.

Si bé els retrats a escriptors i artistes que ell admira són el més celebrat de la seva obra, les sèries realitzades als escorxadors, de gran cruïlla, i la que va fer de malalts psiquiàtrics han estat també molt reconegudes sempre per la seva singularitat i la força que desprenen. Igualment enigmàtiques són les seves visions dels arbres, dels boscos i dels paisatges que fan part de la seva vida. Una selecció de totes aquestes temàtiques compon l’exposició que es pot veure a Lluçmajor.

“Els meus paisatges són postals per donar notícia a aquells que ja no hi són sobre el darrer que ha passat. Tots aquests segons plans, amb boirina, són els que tenen essència dels absents, i de mi també. Encara és llum”, confessa Marc Trivier en uns dels escrits que acompanyen les fotografies de la mostra. “De la llum”, sempre la llum, la llum que tot ho fa visible i que, si grates en allò visible, com diu Trivier, en pots treure les imatges. Sempre la llum, i també el temps: “Probablement perquè he fet moltes fotografies, he acabat creient que el temps tenia a veure amb la llum, amb la seva fluïdesa atmosfèrica, amb la seva variabilitat, amb la manera de canviar constantment, de ser sempre diferent i tanmateix retornar: la cla-

ror d’un nou matí”, reflexiona.

Entre les fotografies que s’hi exhibeixen, també cospen l’atenció els relats que fa en els darrers anys. Alain d’Hooghe, comissari de la mostra, explica que, a un moment donat, Trivier “va sentir el desig (la necessitat?) de no limitar-se a una sola imatge, sinó de treure un altre profit del temps. Ja no es tractava del temps que es fixa pel disparador, sinó del que transcorre d’una vista a una altra, al llarg de les vuit imatges permeses per la bobina de la Brownie. Vuit moments que, posats un rere l’altre, constitueixen alhora un esbós i una fi en si. Una història?”.

Donació d’obra

Quan el Centre Internacional de Fotografia que ha d’allotjar i difondre el llegat de Toni Catany ja té projecte arquitectònic i sembla més a prop que es pugui fer realitat, la revisió de l’obra de Marc Trivier s’emmarca dins el cicle d’exposicions que es fan al Claustre de Sant Bonaventura dedicat als fotògrafs presents a la col·lecció del llucmajorer. En aquest mateix sentit, cal recordar les exposicions anteriors de Pentti Sammallahti, Masao Yamamoto i Michael Kenna. A la presentació de Trivier, ahir, Toni Garau, director de la Fundació Toni Catany, va anunciar que per a la cloenda de la mostra Alain d’Hooghe farà donació de tres obres de Trivier a la Fundació del fotògraf llucmajorer, tot complementant la que Catany ja tenia del fotògraf belga. —

La col·lecció de Toni Catany
L’exposició de Marc Trivier s’emmarca dins el cicle que dona a conèixer l’obra dels fotògrafs que col·leccionà Toni Catany

